

Sygn. Akt I C 1126/10

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2014r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący SSO Anna Stańczyk

Protokolant Marcin Guzik

po rozpoznaniu w dniu 5 lutego 2014r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa M. M.

przeciwko Towarzystwo (...) S.A. w W.

o zapłatę i ustalenie

I. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. w W., na rzecz powoda M. M. kwotę 20.000 zł. (dwadzieścia tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 26.09.2010r. oraz odsetki ustawowe od kwoty 10.000 zł. za okres od dnia 27.02.2007r. do dnia 15.03.2007r., od kwoty 40.000 zł. za okres od dnia 27.02.2007r. do dnia 15.11.2007r., od kwoty 60.000 zł. za okres od dnia 27.02.2007r. do dnia 15.07.2009r.;

II. ustala, iż strona pozwana odpowiadać będzie na przyszłość za skutki wypadku komunikacyjnego jakiemu powód uległ w dniu 07.10.2006r.;

III. oddala dalej idące żądanie;

IV. nie obciąża powoda kosztami procesu na rzecz strony pozwanej;

V. nakazuje stronie pozwanej aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego we Wrocławiu) kwotę 202,25 zł. tytułem brakującego wynagrodzenia biegłego.

IC 1126/10

UZASADNIENIE

Powód M. M. w pozwie wniesionym przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W., zmodyfikowanym w piśmie procesowym z dnia 30 listopada 2010 r., domagał się:

- zasądzenia kwoty 100 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 27 lutego 2007r. do dnia zapłaty oraz odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 10 000 zł od dnia 27 lutego 2007r. do dnia 15 marca 2007r., od kwoty 40 000 zł od dnia 27 lutego 2007r. do dnia 7 listopada 2007r., od kwoty 60 000 zł od dnia 27 lutego 2007r. do dnia 15 lipca 2009r. -tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę,
  - ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki wypadku jakiemu uległ powód;
- zasądzenia renty w wysokości 1000 zł miesięcznie płatnej z góry do 10 dnia kalendarzowego każdego miesiąca z tytułu utraty możliwości zarobkowych oraz zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość.

Domagał się również kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 7 października 2006r. w miejscowości P. miał miejsce wypadek komunikacyjny. Sprawcą wypadku był W. Ż. (1), kierujący samochodem m-ki m. o nr rej. (...), który podczas manewru wyprzedzania na skrzyżowaniu dróg doprowadził do zderzenia z samochodem marki M. o nr rej. (...), kierowanym przez D. S.. W wyniku wypadku sprawca wypadku zmarł, a powód doznał licznych bardzo poważnych obrażeń ciała, bezpośrednio zagrażających jego życiu (ostra niewydolność oddechowa, uraz wielonarządowy, obrzęk mózgu, krwiak lewego płata czołowego, niedowład połowiczny lewostronny). Do dnia dzisiejszego powód odczuwa skutki przedmiotowego wypadku.

Bezpośrednio po wypadku powód został przewieziony do Wojewódzkiego Szpitala (...) we W. na Oddział (...) gdzie przebywał od dnia 7 października 2006r. do dnia 24 października 2006r. W szpitalu przeprowadzono akcję ratunkową mającą na celu przywrócenie oddechu. W tym celu powód został zdeprymowany, zaintubowany i podłączony do respiratora. Następnie stosowano u niego leczenie lekami przeciwobrzękowymi oraz antybiotykoterapię, wyrównano zaburzenia wodnoelektrolitowe oraz gospodarki węglowodanowej. Pomimo zastosowanego leczenia u powoda utrzymywało się osłabienie siły mięśniowej po lewej stronie. Następnie, w okresie od dnia 24 października 2006r. do dnia 3 listopada 2006r. powód przebywał na oddziale chirurgicznym, a następnie na oddziale ortopedyczno - urazowym, gdzie był poddawany dalszemu leczeniu i rehabilitacji. W dniu 20 listopada 2006r. powód został przyjęty do Specjalistycznego (...) Zespołu (...) we W., gdzie przebywała do dnia 2 stycznia 2007r. i był poddawany leczeniu rehabilitacyjnemu (kinezyterapii, fizykoterapii, farmakoterapii). Po opuszczeniu szpitala miał zalecenie wykonywania ćwiczeń w warunkach domowych i kontynuacji ćwiczeń w warunkach ambulatoryjnych.

Orzeczeniem Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności we W. z dnia 26 czerwca 2007r. stwierdzono u powoda okresowy umiarkowany stopień niepełnosprawności.

Na skutek wypadku powód w jednej chwili z młodej, aktywnej i cieszącej się życiem osoby stał się ofiarą wypadku. Towarzyszył mu ból i obawy o zdrowie. Do dnia dzisiejszego odczuwa skutki zdarzenia. Ze względu na utrzymujące się dolegliwości, ich różnorodność, konieczność dalszej rehabilitacji, należy przypuszczać, że powód przez długie lata nie odzyska sprawności psycho-fizycznej.

Pismem z dnia 21 listopada 2006r. szkoda została zgłoszona stronie pozwanej. W dniu 14 grudnia 2006r. strona pozwana przyznała powodowi kwotę 15 000 zł tytułem zaliczki na poczet zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Pismem z dnia 25 stycznia 2007r. strona pozwana przyznała powodowi kwotę 5 000 zł tytułem dalszej części zadośćuczynienia. Pismem z dnia 6 marca 2007r. strona pozwana przyznała powodowi kwotę 10 000 zł tytułem dalszej części zadośćuczynienia oraz kwotę 19,83 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia. Pismem z dnia 30 lipca 2007r. strona pozwana przyznała powodowi kwotę 83,20 zł tytułem kosztów leczenia. W dniu 5 listopada 2007r. strona pozwana przyznała powodowi kwotę 40 000 zł tytułem zadośćuczynienia, a w dniu 13 lipca 2009r. dodatkowo kwotę 60 000 zł tytułem dalszej części zadośćuczynienia. W dniu 20 sierpnia 2010r. pełnomocnik powoda wystosował do strony pozwanej ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty. Strona pozwana odmówiła wypłaty wyższej kwoty zadośćuczynienia.

W ocenie powoda przyznana mu tytułem odszkodowania kwota jest niewspółmierna do doznanej krzywdy. Żądanie dodatkowej kwoty zadośćuczynienia w wysokości 100 000 zł jest zasadne w świetle okoliczności sprawy.

Żądanie odsetek uzasadnia przepis art. 481 k.c. w zw. z art. 817 k.c. i art. 14 § 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. W związku ze zgłoszeniem szkody pismem z dnia 21 listopada 2006r., ostateczny termin wypłaty należnego powodowi zadośćuczynienia upłynął w dniu 27 lutego 2007 (upływ 90 dni od dnia założenia zawiadomienia o powstaniu szkody). Powyższe uzasadnia żądanie odsetek ustawowych od dochodzonej kwoty od dnia 27 lutego 2007r. Z kolei odsetki od wypłaconej powodowi kwoty 10 000 zł należało liczyć od dnia 27 lutego 2007r. do dnia 15

marca 2007r., od kwoty 40 000 zł należało liczyć od dnia 27 lutego 2007r. do dnia 7 listopada 2008r., od kwoty 60 000 zł należało liczyć od dnia 28 lutego 2007r. do dnia 15 lipca 2009r.

Powód żądanie renty uzasadniał tym, że trwały charakter uszkodzeń jego ciała spowodował utratę zdolności zarobkowych oraz zmniejszył widoki powodzenia na przyszłość. Na skutek wypadku stał się osobą niepełnosprawną, nie był w stanie zdać egzaminu dojrzałości i musiał przenieść się do innej szkoły. Z powodu problemów z pamięcią również tej szkoły nie udało mu się skończyć. Na skutek poważnych obrażeń doznanych w wypadku został pozbawiony możliwości podjęcia w przyszłości pracy zarobkowej, a jego widoki powodzenia na przyszłość praktycznie zmniejszyły się do zera. Nie tylko nie ukończył szkoły średniej, ale został pozbawiony możliwości ukończenia studiów i podjęcia pracy adekwatnej do kwalifikacji, które mógł uzyskać.

Uzasadniając wysokość żądanej renty, wskazał, że nie jest ona wygórowana. Odniósł się w tym względzie do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę. Twierdził, że z dużym prawdopodobieństwem można przyjąć, że gdyby nie wypadek, podjąłby pracę zarobkową i miałby możliwość osiągnięcia wyższych dochodów.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą za skutki wypadku z dnia 7 października 2006r., w którym powód doznał obrażeń ciała. Odpowiedzialność ta wynika z umowy ubezpieczenia (...) posiadacza pojazdu M. (...) o nr rej. (...). Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego wypłaciła powodowi łącznie kwotę 130 000 zł tytułem zadośćuczynienia, czym wypełniła ciążący na niej obowiązek odszkodowawczy w całości. Przyznane zadośćuczynienie jest adekwatne do rozmiaru poniesionej krzywdy, nie jest symboliczne, a przedstawia ekonomicznie odczuwalną wartość. Wysokość przyznanego powodowi zadośćuczynienia koresponduje z poziomem życia powoda. Dodała, że przyjęła u powoda uszczerbek na zdrowiu w wysokości 70 %.

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny:

W dniu 7 października 2006r. na drodze nr (...) w P. W. doszło do wypadku komunikacyjnego. Kierujący samochodem m-ki M. nr rej. (...) W. Ż. (1), jadąc od strony J. na skrzyżowaniu z drogą nr (...) podczas wykonywania manewru wyprzedzania zdarzył się z samochodem m-ki M. o nr rej. (...), kierowanym przez D. S., który jadąc z tego samego kierunku wykonywał manewr skrętu w lewo, wskutek czego kierujący samochodem m-ki M. W. Ż. (1) poniósł śmierć na miejscu zdarzenia, natomiast jego pasażer - powód M. M. - doznał obrażeń ciała w postaci: ostrej niewydolności oddechowej, urazu wielonarządowego, obrzęku mózgu, stłuczenia lewego płata czołowego mózgu, krwiaka lewego płata czołowego.

(dowód: postanowienie z dnia 9 lutego 2007r. o umorzeniu śledztwa k. 15-16, karta informacyjna k. 17-20, zeznania świadka A. M. k. 172v-1 74, zeznania świadka A. Ż. k. 205-206, zeznania świadka R. M. k. 206-208, przesłuchanie powoda k. 207-208)

Bezpośrednio po wypadku powód M. M. został przewieziony do Wojewódzkiego Szpitala (...) we W. na Oddział (...). Z powodu narastającej niewydolności oddechowej, powód został zdeprymowany, zaintubowany i podłączony do respiratora. Przez około 2 tygodnie przebywał w stanie śpiączki farmakologicznej. Stosowano u niego leczenie lekami przeciwobrzękowymi oraz antybiotykoterapię, wyrównano zaburzenia wodnoelektrolitowe oraz gospodarki węglowodanowej.

U powoda, pomimo zastosowanego leczenia, utrzymywało się osłabienie siły mięśniowej po lewej stronie (niedowład połowiczny lewostronny).

Na Oddziale (...) powód przebywał do dnia 24 października 2006r.

(dowód: karta informacyjna k. 17-20, zaświadczenie k. 21, zeznania świadka A. M. k. 172v-1 74, zeznania świadka R. M. k. 206-208)

W okresie od dnia 24 października 2006r. do dnia 3 listopada 2006r. powód przebywał na Oddziale (...). W trakcie hospitalizacji prowadzono u powoda leczenie zachowawcze, uzyskując stopniową poprawę jego stanu ogólnego. (dowód: karta informacyjna k. 22, zeznania świadka A. M. k. 172v-1 74)

Po wyjściu ze szpitala powód przez 2-3 tygodnie poruszał się na wózku inwalidzkim. Wymagał opieki i pomocy osób trzecich przy wykonywaniu podstawowych czynności jak ubieranie, mycie, toaleta. Opiekę nad powodem sprawowała matka.

(dowód: zeznania świadka A. M. k. 172v-1 74, zeznania świadka A. Ż. k. 205-206, zeznania świadka R. M. k. 206-208przesłuchanie powoda k. 207-208)

W okresie od 20 listopada 2006r. do 2 stycznia 2007r. powód przebywał w Specjalistycznym (...) Zespole (...) we W.. Powód był poddawany leczeniu rehabilitacyjnemu (kinezyterapii, fizykoterapii, farmakoterapii). Po wypisaniu z placówki zalecono mu kontynuowanie ćwiczeń w warunkach domowych oraz w warunkach ambulatoryjnych w Poradni (...).

Powód zaczął chodzić, ale niepewnie. W dalszym ciągu utrzymywał się niedowład lewej strony ciała. Miał problemy z utrzymaniem długopisu w dłoni. Niestabilnie się poruszał - „uciekała mu lewa noga”

(dowód: karta informacyjna k. 23, historia choroby k. 24-41, zeznania świadka A. M. k. 172v-1 74, zeznania świadka A. Ż. k. 205-206 zeznania świadka R. M. k. 206-208przesłuchanie powoda k. 207-208)

U powoda przez długi czas utrzymywały się problemy z chodzeniem, z utrzymaniem równowagi.

Powód ma problemy z wymową. Z powodu niewyraźnej mowy, obcy ludzie posądzają go o to, że jest w stanie nietrzeźwości. Powód ma również problemy z pamięcią z koncentracją. Nie pamięta o bieżących sprawach, wszystko musi sobie zapisywać.

Po wypadku powód się zmienił. Stał się nerwowy, drażliwy, złękniony, miał nocne koszmary. Często odczuwa ból głowy.

(dowód: zeznania świadka A. M. k. 172v-1 74) zeznania świadka A. Ż. k. 205-206) przesłuchanie powoda k. 207-208)

Powód przebywał pod opieką Centrum (...) Oddziału Fundacji (...) - uczestniczył w terapii psychologicznej oraz w 2007r. leczył się psychiatrycznie z powodu organicznych zaburzeń osobowości i nastroju oraz zaburzenia czynności poznawczych.

(dowód: opinia psychologiczna k. 42, zaświadczenie k. 47, dokumentacja psychologiczna k. 185-189)

Powód był rehabilitowany przez okres około pół roku.

Powód leczył się u specjalistów z zakresu laryngologii, neurologii, logopedii. Chodził na konsultacje chirurgiczne.

(dowód: zeznania świadka A. M. k. 172v-174, dokumentacja medyczna k. 191-197, k. 341-342)

W chwili wypadku powód miał 17 lat. Był uczniem drugiej klasy szkoły rolniczej, pozostawał na utrzymaniu rodziców. W szkole uczył się przeciętnie.

Przez okres około pół roku po wypadku powód nie uczęszczał na zajęcia szkolne.

Po powrocie do szkoły, z powodu problemów z koncentracją i pamięcią, powód miał trudności w nauce. Miał też trudności z utrzymaniem długopisu w dłoni.

M. M. ukończył zawodową szkołę rolniczą, a następnie technikum rolnicze. Nie zdał jednak egzaminu końcowego oraz egzaminu maturalnego i nie kontynuuje dalszej nauki.

(dowód: zeznania świadka A. M. k. 172v-l 74, zeznania świadka A. Ż. k. 205-

206, zeznania świadka R. M. k. 206-208, zeznania świadka P. M. k 206-

207, przesłuchanie powoda k. 207-208, informacja o wynikach egzaminu maturalnego k. 190)

Przed wypadkiem powód był w pełni sprawnym, zdrowym, młodym mężczyzną. Był aktywny, uprawiał sporty (piłkę nożną, siatkową, kolarstwo, jeździł na nartach), należał do klubu sportowego, jeździł na zawody.

Po wypadku - z powodu braku pełnej sprawności - powód nie powrócił do uprawniania sportu.

(dowód: zeznania świadka A. M. k. 172v-l 74, zeznania świadka A. Ż. k. 205-

206, zeznania świadka R. M. k 206-208, zeznania świadka P. M. k 206-

207, przesłuchanie powoda k. 207-208)

Od najmłodszych lat pasją powoda było rolnictwo. Powód zamierzał w przyszłości prowadzić gospodarstwo rolne. Zamierzał przejąć po ojcu gospodarstwo rolne i unowocześnić je. Z rolnictwem wiązał swoją przyszłość.

W trakcie leczenia powoda, jego rodzice - celem uzyskania środków na leczenie syna, jak również z uwagi na fakt, że powód nie może wykonywać ciężkich prac fizycznych - zbyli gospodarstwo rolne.

(dowód: zeznania świadka A. M. k. 172v-l 74, zeznania świadka A. Ż. k. 205-

206, zeznania świadka R. M. k. 206-208, zeznania świadka P. M. k 206-

207, przesłuchanie powoda k. 207-208)

Orzeczeniem Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności we W. z dnia 26 czerwca 2007r. stwierdzono u powoda okresowy umiarkowany stopień niepełnosprawności.

(dowód: orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 43)

Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 21 stycznia 2008r. ustalono, że powód nie jest całkowicie niezdolny do pracy.

(dowód: orzeczenie lekarza orzecznika ZUS k. 44-45, zaświadczenie lekarskie k. 196-197)

Powód w dalszym ciągu leczy się neurologicznie (2 wizyty w ciągu roku), zażywa leki przepisane przez neurologa..

Powodowi zalecono kontynuowanie rehabilitacji. Z przyczyn finansowych powód nie kontynuuje rehabilitacji.

Powód zaprzestał również terapii logopedycznej.

Okolo 1-2 razy w tygodniu - głównie przy zmianie pogody, ciśnienia - powód odczuwa dolegliwości w postaci bólu głowy i oka. Na dolegliwości te przyjmuje leki przeciwbólowe (K.).

(dowód: dokumentacja medyczna k. 191-195 zeznania świadka A. M. k. 172v-174) zeznania świadka A. Ż. k. 205-206, przesłuchanie powoda k. 207-208, przesłuchanie powoda e - protokół z dnia 18 grudnia 201 Sr)

Powód był zarejestrowany jako osoba bezrobotna.

Po wypadku powód ukończył kurs prawa jazdy kat. B i C i zdał egzamin.

(dowód: zeznania świadka A. Ż. k. 205-206,207, zeznania świadka R. M. k. 206-208, przesłuchanie powoda k. 207-208 przesłuchanie powoda e - protokół z dnia 18 grudnia 2013r.)

Od około 2 lat powód pracuje u swojego przyszłego teścia w warsztacie samochodowym - jest pomocnikiem mechanika. Uzyskuje wynagrodzenie w kwocie około 1100 zł netto. U powoda istnieją przeciwwskazania do wykonywania ciężkich prac. (dowód: przesłuchanie powoda e - protokół z dnia 18 grudnia 2013r., opinia biegłego z zakresu chorób wewnętrznych i medycyny pracy mowy k. 338-340)

Obecnie powód ma dziewczynę. Zamieszkuje wraz z nią u jej rodziców. (dowód: zeznania świadka A. Ż. k.205-206,207, zeznania świadka R. M. k. 206-208, przesłuchanie powoda k. 207-208)

U powoda rozpoznano utrwalone objawy encefalopatii powstałej w wyniku urazu czaszkowo - mózgowego z objawami zespołu psychoorganicznego potwierdzonego w badaniu psychologicznym i psychiatrycznym, z zaburzeniami mowy, pamięci, koncentracji, spowolnieniem psycho - ruchowym oraz częstymi bólami głowy, a także objawami niedowładu lewostronnego o miernym stopniu nasilenia z zaburzeniami zborności tych kończyn oraz zaburzeniami chodu, które to pozostają w związku z przebyłym wypadkiem komunikacyjnym.

Stwierdzone u powoda inwalidztwo jest utrwalone, a prawdopodobieństwo poprawy stanu zdrowia jest niewielkie.

Z powodu zaburzeń neurologicznych, psychicznych umiarkowanych organicznych (encefalopatia) ze zmianami charakterologicznymi oraz zaburzeń mowy utrwalony uszczerbek na zdrowiu powoda wynosi 50%.

(dowód: opinia biegłego z zakresu neurologii k. 235-237, opinia biegłego z zakresu psychiatrii k. 258-260, pisemna opinia biegłego z zakresu zaburzeń mowy k. 303-304, ustna uzupełniająca opinia biegłego z zakresu zaburzeń mowy e-protokół z dnia 23 stycznia 2013r. 2 min. 09 sek. -12 min. 43 sek.)

Zaburzenia psychiczne u powoda (spełniające kryteria encefalopatii ze zmianami charakterologicznymi o niewielkim nasileniu) pozostają w bezpośrednim adekwatnym związku przyczynowym z wypadkiem z dnia 7 października 2006r.

Konsekwencją przebytego urazu mózgu są obecnie występujące zaburzenia pamięci, zaburzenia sprawności myślenia, chwiejność uczuciowa oraz stwierdzana po wypadku afazja amnestyczna, niedowład połowiczny. U powoda zauważalna jest drażliwość, wybuchowość, impulsywność, co świadczy o procesie charakteropatycznym czyli zmianie cech osobowości pod wpływem organicznego uszkodzenia mózgu. Obserwowana u powoda apatia, osłabienie spontaniczności, chwiejność emocjonalna, obniżona zdolność uczenia się, obniżenie napędu psychomotorycznego z obniżeniem zdolności do koncentracji uwagi świadczą o wystąpieniu cech zespołu czołowego ze sklepiłości. Występujące u powoda objawy nie są jednak tak nasilone jak obserwuje się w pełni rozwiniętym zespole czołowym.

W zakresie zdrowia psychicznego powoda rokowania zdrowotne są niepewne. Powód uległ wypadkowi w 17 roku życia, a więc w okresie kształtowania się centralnego układu nerwowego w zakresie cech psychicznych. Nie można wykluczyć powstania w przyszłości psychozy o podłożu organicznym, tym bardziej, że już obecnie opiniowany ujawniał nocne lęki z poczuciem zagrożenia obecnością innych osób. (dowód: opinia biegłego z zakresu psychiatrii k. 258-260)

Na skutek wypadku u powoda wstępują organiczne zaburzenia osobowości, które manifestują objawy: skłonność do labilności nastroju, nieadekwatne reakcje emocjonalne, trudności z zapamiętywaniem. Powód ma problemy z koncentracją uwagi, podejmując się różnorodnych aktywności robi sobie przerwy, często bywa drażliwy i

poirytowany. Zalecana jest mu psychoterapia w trybie indywidualnym i grupowym z uwzględnieniem treningu neuropsychologicznego oraz psychospołecznego. (dowód: opinia biegłego z zakresu psychologii k. 375-3 77)

U powoda występują zaburzenia mowy pod postacią dyzartrii po uszkodzeniu mózgu, w wypadku komunikacyjnym z 2006r. Rozpoznane u powoda zaburzenie (dyzartria) jest skomplikowane, dotyczy wielu układów.

Zaburzenie mowy ma charakter trwały i jest mało prawdopodobne ustąpienie objawów. Wymienione problemy z mową znacznie utrudniają powodowi pełnienie ról społecznych oraz edukacyjnych.

Trudne do określenia jest to, czy zaprzestanie leczenia przez powoda miało wpływ na obecny stan jego zdrowia. W przypadku dyzartrii w około 5 % wypadków leczenie skutkuje poprawą stanu zdrowia, ale raczej nie może nastąpić wyleczenie.

(dowód: pisemna opinia biegłego z zakresu zaburzeń mowy k. 303-304, ustna uzupełniająca opinia biegłego z zakresu zaburzeń mowy e-protokół z dnia 23 stycznia 2013r. 2 min. 09 sek. -12 min. 43 sek).

Powód może zostać uznany za zdolnego do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji oraz w wyuczonym zawodzie technika rolnika. Pomimo przebytego urazu głowy sprawność psycho - fizyczna powoda jest dobra, co pozwoliło na przygotowanie się i zdanie egzaminów i uzyskanie uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi kat. B i C. Pomimo utrzymujących się u powoda objawów osłabienia kończyn lewych, biegły nie stwierdził u niego istotnych odchyśleń od stanu prawidłowego zarówno w układzie oddechowym, krążenia, jak również w układzie ruchu. Powód jest samodzielny, sprawny ruchowo. Kontakt logiczny jest zachowany. Kontrolne badania obrazowe centralnego układu nerwowego wykazały wycofanie się zmian pourazowych. Przy podejmowaniu przez niego zatrudnienia należy uwzględnić przeciwwskazania do wykonywania pracy w narażeniu na określone czynniki uciążliwe. Powód jest niezdolny do wykonywania ciężkiej pracy fizycznej, pracy na wysokości, pracy na akord. Przeciwwskazana jest praca wymagająca pełnej sprawności psychomotorycznej.

(dowód: opinia biegłego z zakresu chorób wewnętrznych i medycyny pracy mowy k 338-340)

Stwierdzona u powoda wypuklina tarczy międzykręgowej (...) może mieć związek z wypadkiem. Nie daje ona jednak objawów klinicznych, nie powoduje obniżenia sprawności kręgosłupa. Uszczerbek na zdrowiu z tego tytułu wynosi 0%. (dowód: opinia biegłego z zakresu chirurgii urazowo - ortopedycznej k. 216).

Na skutek wypadku powód nie doznał żadnego uszczerbku w zakresie narządu wzroku. Stwierdzona u powoda niewielka krótkowzroczność nie ma związku z wypadkiem i nie wymaga korekcji okularowej.

(dowód: opinia biegłego z zakresu okulistyki wraz z wynikiem badania k. 276-276)

Pojazd, którym poruszał się sprawca wypadku, ubezpieczony był w pozwanym zakładzie ubezpieczeń z tytułu OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.

(dowód: akta szkody)

Pismem z dnia 21 listopada 2006r. szkoda została zgłoszona pozwanemu Zakładowi (...). Powód domagał się od strony pozwanej tytułem zadośćuczynienia kwoty 140 000 zł.

Decyzją z dnia 14 grudnia 2006r. pozwany zakład ubezpieczeń przyznał powodowi kwotę 15 000 zł tytułem zaliczki na poczet zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Decyzją z dnia 25 stycznia 2007r. pozwany zakład ubezpieczeń przyznał powodowi kwotę 5 000 zł tytułem zaliczki na poczet zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Pismem z dnia 17 stycznia 2007r. powód domagał się od strony pozwanej tytułem zadośćuczynienia dalszej kwoty zadośćuczynienia w wysokości 125 000 zł.

Decyzją z dnia 13 marca 2007r. pozwany zakład ubezpieczeń przyznał powodowi kwotę 10 000 zł tytułem dalszej części zadośćuczynienia. W dniu 15 marca 2007r. kwota ta została wypłacona powodowi.

Decyzją z dnia 5 listopada 2007r. pozwany zakład ubezpieczeń przyznał powodowi kwotę 40 000 zł tytułem zadośćuczynienia. W dniu 7 listopada 2007r. kwota ta została wypłacona powodowi.

Decyzją z dnia 9 lipca 2009r. pozwany zakład ubezpieczeń przyznał powodowi dodatkowo kwotę 60 000 zł tytułem dalszej części zadośćuczynienia. W dniu 15 lipca 2009r. kwota ta została wypłacona powodowi.

(dowód: korespondencja stron. k. 49-53, k. 54, 55-57, 58, 59-60, 61-63, 64, 65, 66, 67-69, 71, 72, 73-75, 76-77, 78-80, 81, 82, 92-94, 95, 96, 97, 98, 99-101, 103-104, dokumenty zawarte w aktach szkody nr (...), potwierdzenia wpłat k. 105-107)

Pismem z dnia 20 sierpnia 2010r. powód wystosował do strony pozwanej ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty kwoty 100 000 zł tytułem dalszej części zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 28 lutego 2007r. do dnia zapłaty. (dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 20.08.2010 Or. k 103-104)

Strona pozwana odmówiła wypłaty wyższej kwoty zadośćuczynienia. Bezsporne

Śledztwo w sprawie wypadku drogowego zaistniałego w dniu 7 października 2006r. na drodze nr (...) w P. W., tj. o czyn z art. 177 § 1 i 2 k.k. zostało umorzono. (dowód: postanowienie z dnia 9 lutego 2007r. o umorzeniu śledztwa k. 15-16)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powód domagał się od pozwanego zakładu ubezpieczeń zadośćuczynienia za doznana krzywdę, renty z tytułu utraty możliwości zarobkowych oraz zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość oraz ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki wypadku, jakiemu uległ powód.

Jak stanowi przepis art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 435 k.c. samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch tego środka komunikacji, chyba, że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Jednakże, jeżeli posiadacz samoistny oddał środek komunikacji w posiadanie zależne, odpowiedzialność ponosi posiadacz zależny.

Legitymacja bierna strony pozwanej w niniejszym procesie wynikała z postanowień przepisu art. 822 § 1 k.c. który stanowi, że przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani - na podstawie przepisów prawa cywilnego - do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

W niniejszej sprawie bezsporne były okoliczności stanowiące podstawę odpowiedzialności strony pozwanej wobec powoda za skutki wypadku komunikacyjnego, jakiemu powód uległ w dniu 7 października 2006r. Na skutek ruchu pojazdu mechanicznego, powodowi została wyrządzona szkoda tj. doznał on opisanych powyżej obrażeń ciała. Bezspornym było przy tym, że odpowiedzialność za sprawcę szkody (kierującego pojazdem mechanicznym) przejęła na

podstawie zawartej z posiadaczem pojazdu mechanicznego umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, pozwany Zakład (...).

Roszczenie powoda o zapłatę zadośćuczynienia wywiedzione zostało uregulowań przepisów art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c, zgodnie z którymi w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Pod pojęciem krzywdy w rozumieniu powołanego przepisu należy rozumieć krzywdę ujmowaną jako cierpienie fizyczne /ból i inne dolegliwości fizyczne/ oraz psychiczne /ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała albo rozstroju zdrowia/. Zadośćuczynienie pieniężne, jako sposób wyrównania krzywdy, jest przyznawane jednorazowo i ma na celu złagodzenie tych cierpień i to w sposób całościowy, / zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1967r., III PZP 37/67, OSNCP 1968, nr 7, poz. 113; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 1969r., I PR 178/69, OSNCP 1970, nr 4, poz. 71/.

Jak ustalono w toku postępowania, powód na skutek wypadku komunikacyjnego doznał obrażeń newralgicznych dla życia i zdrowia człowieka narządów ciała (m.in. uraz głowy, mózgu). Niewątpliwie, wiązało się to dla niego z bólem, cierpieniem fizycznym, jak również cierpieniem moralnym. Do dnia dzisiejszego, mimo że od wypadku minęło już niemal 8 lat, u powoda występują częste bóle głowy. U powoda utrzymują się również stany lękowe, koszmary nocne, drażliwość, nerwowość. Powód po wypadku przez kilka tygodni był hospitalizowany. Po opuszczeniu szpitala - z powodu braku sprawności - poruszał się na wózku inwalidzkim, wymagał pomocy osób trzecich przy wykonywaniu podstawowych czynności jak mycie, toaleta. Celem odzyskania sprawności i polepszenia stanu zdrowia musiał poddawać się intensywnej rehabilitacji, dalszemu leczeniu (neurologicznemu, psychiatrycznemu, logopedycznemu). Przez okres około pół roku nie uczęszczał do szkoły, co niewątpliwie rzutowało następnie na jego trudności w nauce. Podkreślenia przy tym wymagało, że powód w okresie młodości, gdy jego rówieśnicy chodzili do szkoły, aktywnie spędzali czas, uprawiali sporty, korzystali z wszelkich rozrywek, cieszyli się życiem i młodością, musiał podejmować trud i wysiłek w kierunku polepszenia swojego stanu zdrowia, odzyskania sprawności i samodzielności, powrotu do normalności. Powyższe niewątpliwie potęgowało cierpienia powoda.

Przed wypadkiem powód był w pełni sprawnym i w pełni zdrowym, aktywnym mężczyzną. Na skutek wypadku utracił zaś dawną sprawność i dawne - pełne - zdrowie. Rozpoznano u niego utrwalone objawy * encefalopatii z objawami zespołu psychoorganicznego, z zaburzeniami mowy, pamięci, koncentracji, spowolnieniem psychoruchowym oraz częstymi bólami głowy, a także objawami niedowładu lewostronnego o miernym stopniu nasilenia z zaburzeniami zborności tych kończyn oraz zaburzeniami chodu. Stwierdzone u powoda inwalidztwo jest utrwalone, a prawdopodobieństwo poprawy stanu zdrowia jest niewielkie. Jego stan zdrowia w przyszłości może się pogorszyć. Z powodu zaburzeń neurologicznych, psychicznych -umiarkowanych organicznych zaburzeń osobowości (encefalopatia) ze zmianami charakterologicznymi oraz zaburzeń mowy stwierdzono u powoda utrwalone uszczerbek na zdrowiu w wysokości 50%. Sąd miał przy tym na uwadze, że powód trwałego uszczerbku na zdrowiu na tak wysokim poziomie doznał w bardzo młodym wieku, będąc przy tym (przed wypadkiem) osobą w pełni zdrową.

Takie dolegliwości jak problemy z koncentracją i pamięcią, niewyraźna wymowa, brak pełnej sprawności fizycznej (niedowład lewej strony ciała) rzutują na jego obecne i przyszłe życie, ograniczając go znacząco w realizacji ról społecznych, zawodowych. Z powodu niewyraźnej mowy powód doznał wielu upokorzeń, stresów. Obcy ludzie nie chcą kontynuować z nim rozmowy, posądzając go o to, że jest nietrzeźwy. Powód, pomimo odbytej intensywnej rehabilitacji, nie odzyskał pełnej sprawności fizycznej. Odczuwał to dotkliwie, gdyż przed wypadkiem był bardzo aktywny fizycznie, uprawiał różne wymagające sporty. Na skutek ograniczenia sprawności psychoruchowej u powoda występują przeciwwskania do wykonywania niektórych prac (ciężkie prace fizyczne, prace na akord, prace wymagające pełnej sprawności psychomotorycznej). Z tego powodu zmuszony był zweryfikować swoje plany na przyszłość w kwestiach zawodowych. Zamierzał przejąć po ojcu gospodarstwo rolne do prowadzenia ale po wypadku, między innymi z powodu swojego stanu zdrowia, musiał zrezygnować z tych planów - nie czuł się bowiem na siłach wykonywać samodzielnie wszelkich prac w gospodarstwie rolnym. Problemy z koncentracją i pamięcią niewątpliwie pogarszały jego zdolności i możliwości uczenia się, dalszego rozwoju, a również utrudniały codzienne życie (zapominanie

o bieżących sprawach, konieczność zapisywania sobie wszystkiego). Na skutek doznanych w wypadku urazów zmieniła się osobowość powoda, stał się nerwowy, drażliwy. Obecnie zalecana jest mu terapia neuropsychologiczna i psychospołeczna.

Wobec powyższego, Sąd uznał za uzasadnione co do zasady żądanie zadośćuczynienia.

Określając wysokość należnej powodowi kwoty tytułem zadośćuczynienia Sąd miał przede wszystkim na uwadze stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, okres trwania leczenia i rehabilitacji oraz ograniczenia z tym związane, bardzo młody wiek powoda (w czasie wypadku miał 17 lat), ograniczenie na przyszłość możliwości w życiu osobistym, zawodowym oraz w relacjach międzyludzkich (kompleksy spowodowane niewyraźną mową, ograniczenia związane ze zdobywaniem wiedzy, wykonywaniem niektórych prac), trwałość skutków wypadku i wynikający z urazów uszczerbek na zdrowiu (wynoszący 50 %). Mając na uwadze powyższe, jak również uwzględniając już przyznane powodowi przez stronę pozwaną zadośćuczynienie w łącznej kwocie 130 000 zł, Sąd przyznał powodowi zadośćuczynienie w dalszej kwocie 20 000 zł. -W przekonaniu Sądu, zasądzona kwota łącznie z wcześniej wypłaconą przez stronę pozwaną kwotą 130 000 zł - w sumie 150 000 zł - w pełni zrekompensuje powodowi doznaną na skutek wypadku krzywdę. Żądanie przewyższające zasądzoną kwotę, w ocenie Sądu, było wygórowane. W tym zakresie roszczenie podlegało więc oddaleniu (o czym orzeczono w pkt III wyroku).

Odsetki ustawowe od zasądzonej kwoty 20 000 zł należało liczyć od dnia 26 września 2010r. (tj. od dnia następującego po upływie 30 dni od dnia wezwania przez powoda pismem z dnia 20 sierpnia 2010r. strony pozwanej do zapłaty dalszej kwoty zadośćuczynienia).

Jednocześnie Sąd zasądził odsetki ustawowe liczone od kwoty 10.000 zł za okres od dnia 27 lutego 2007r. do dnia 15 marca 2007r., od kwoty 40.000 zł za okres od dnia 27 lutego 2007r. do dnia 15 listopada 2007r., od kwoty 60.000 zł. za okres od dnia 27 lutego 2007r. do dnia 15 lipca 2009r. Odsetki ustawowe od wskazanych kwot należało liczyć od dnia następującego po upływie 30 dni od dnia wezwania strony pozwanej do zapłaty zadośćuczynienia do dnia faktycznej zapłaty wskazanych kwot.

Zgodnie z treścią art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Mając na uwadze okoliczność, iż pozwany zakład ubezpieczeń ponosi odpowiedzialność za obecny stan zdrowia powoda w związku z wypadkiem komunikacyjnym jakiemu uległ w dniu 7 października 2007roku, a - jak to w szczególności wynikało z opinii biegłego sądowego z zakresu psychiatrii - nie można wykluczyć wystąpienia w przyszłości dalszych zdrowotnych skutków wypadku (możliwe wystąpienie psychozy o podłożu organicznym), Sąd ustalił odpowiedzialność strony pozwanej za te skutki na przyszłość (pkt II wyroku).

Sąd uznał za nieuprawnione żądanie zapłaty renty z tytułu utraty możliwości zarobkowych oraz zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość.

Żądanie zapłaty renty powód wywodził z uregulowań art. 444 § 2 k.c. Jak stanowi powołany przepis, jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Jeżeli w chwili wydania wyroku szkody nie da się dokładnie ustalić, poszkodowanemu może być przyznana renta tymczasowa. Przesłanką konieczną zasądzenia renty jest powstanie szkody bądź to w postaci zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów. W judykaturze akcentuje się, że nie sama tylko utrata zdrowia, lecz rzeczywista utrata zdolności zarobkowania i widoków na przyszłość, a także rzeczywiste zwiększenie się potrzeb poszkodowanego jako następstwo wywołania uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia stanowią przesłanki zasądzenia renty po myśli art. 444 § 2 k.c. W odniesieniu do renty z tytułu niezdolności do pracy w orzecznictwie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2006 roku, I UK 301/05 M.P.Pr. 2006/5/272), wskazuje się, że wyliczenie renty wyrównawczej opiera się na przyjęciu hipotezy, że gdyby nie wypadek to poszkodowany dalej pracowałby na określonym stanowisku i osiągałby nadal dochody z zatrudnienia, czyli takie zarobki stanowią punkt odniesienia do wyliczenia renty wyrównawczej. Z

drugiej strony bierze się pod uwagę dochody, jakie poszkodowany uzyskuje lub może uzyskać przy wykorzystaniu posiadanej po wypadku zdolności do pracy. Chodzi tu również o hipotetyczne zarobki, jeżeli nie pracuje.

W świetle okoliczności przedmiotowej sprawy, Sąd uznał, że nie spełniły się przesłanki zasądzenia na rzecz powoda renty z tytułu utraty możliwości zarobkowych oraz zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość. Jak wskazano powyżej, przesłanką konieczną zasądzenia renty jest powstanie szkody - w tym konkretnym wypadku w postaci zmniejszenia dochodów. W toku postępowania powód nie podnosił zaś żadnych twierdzeń ani dowodów na ich poparcie w kwestii wysokości poniesionej szkody, a w szczególności wysokości dochodów, które uzyskiwałby, gdyby wypadek się nie zdarzył. W chwili wypadku powód był uczniem, nie pracował zarobkowo, pozostawał na utrzymaniu rodziców. Wprawdzie powód swoją przyszłość zawodową wiązał z rolnictwem i zamierzał przejąć po ojcu do prowadzenia gospodarstwo rolne, trudno jednak przyjąć, że gdyby nie wypadek, to powód prowadziłby dobrze prosperujące, dochodowe gospodarstwo rolne. Trudno również zakładać, że gdyby nie wypadek i będące jego następstwem trudności z koncentracją i pamięcią powodujące trudności w nauce, powód kontynuowałby naukę, co umożliwiłoby mu uzyskanie w przyszłości wyższych dochodów. W kontekście powyższego, nie negując wpływu stanu zdrowia powoda po wypadku na jego zdolności i możliwości w zakresie nauki, wskazać należało, że powód przed wypadkiem nie był dobrym uczniem, a wprost przeciwnie - uczył się przeciętnie. W toku postępowania powód nie wykazał również jakie ewentualne dochody (w jakiej wysokości) uzyskiwałby, gdyby wypadek się nie zdarzył i nie doznałby ograniczeń w zakresie możliwości edukacyjnych i w zakresie podjęcia pracy zarobkowej, i że byłyby one wyższe od obecnie uzyskiwanych dochodów. Jak to zostało w sprawie ustalone, obecnie powód pracuje zarobkowo - odpowiednio do posiadanej po wypadku zdolności do pracy - jako pomocnik mechanika samochodowego - i z tego tytułu uzyskuje dochody w kwocie 1100 zł.

Reasumując, Sąd uznał, że w świetle materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie nie zachodziły podstawy do przyjęcia, że dochody powoda, w sytuacji, gdyby wypadek nie zaistniał, byłyby wyższe (i o ile wyższe) od obecnie uzyskiwanych. Wobec powyższego, żądanie pozwu w tej części podlegało oddaleniu, o czym orzeczono w pkt III wyroku.

Dokonując ustaleń stanu faktycznego w sprawie Sąd, oparł się na dowodach w postaci dokumentów (a w szczególności dokumentacji medycznej powoda, korespondencji stron w ramach prowadzonego przez ubezpieczyciela postępowania likwidacyjnego), a ponadto zeznań świadków, a to A. M., A. Z., R. M., P. M., oraz przesłuchania powoda, jak również opinii biegłych z zakresu ortopedii, neurologii, psychiatrii, okulistyki, logopedii, medycyny pracy, psychologii. Dowody te Sąd uznał za wiarygodne w całości, gdyż były przekonujące i jasne, wzajemnie się też uzupełniały i potwierdzały, tworząc logiczną całość. W szczególności, co dotyczyło opinii powołanych w sprawie biegłych, zdaniem Sądu, wszystkie te opinie spełniały wszelkie wymogi w zakresie rzetelności i fachowości. Sąd w całości podzielił wnioski tych opinii, przyjmując je za własne. Co dotyczyło opinii biegłego z zakresu neurologii oraz opinii z biegłego z zakresu psychiatrii, waloru dowodowego tych opinii, zdaniem Sądu, nie podważało to, iż obaj biegli odmiennie określili procentowy uszczerbek na zdrowiu powoda, będący następstwem urazów doznanych w wypadku. Określenie procentowego uszczerbku na zdrowiu ma bowiem charakter ocenny, zaś obaj biegli, dokonując oceny procentowego uszczerbku na zdrowiu powoda, opierali się na tej samej podstawie prawnej.

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii zespołu biegłych, jak również uchylił swoje wcześniejsze postanowienie dowodowe o dopuszczeniu uzupełniającej opinii biegłego neurologa. Zdaniem Sądu, okoliczności, na które dowody te miały być przeprowadzone nie stanowiły okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Podkreślenia wymagało, że podstawą przyznania odpowiedniej kwoty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę z tytułu uszkodzenia ciała nie jest dokładne określenie procentowego uszczerbku na zdrowiu. Ponadto, obaj biegli - tak biegły z zakresu neurologii, jak i biegły z zakresu psychiatrii - na zbliżonym poziomie i na tej samej podstawie prawnej określili procentowy uszczerbek na zdrowiu powoda będący następstwem urazów odniesionych w wypadku.

Orzeczenie o kosztach procesu zawarte w pkt IV zostało oparte na przepisie art. 102 k.p.c. Sąd uznał, że w niniejszej sprawie - mając na uwadze przede wszystkim charakter dochodzonego roszczenia oraz ciężką sytuację życiową powoda

- zachodziły okoliczności szczególnie uzasadniające odstąpienie od obciążania powoda - w takim zakresie, w jakim przegrał sprawę - kosztami procesu poniesionymi przez stronę pozwaną.

Orzeczenie o kosztach sądowych zawarte w pkt V zostało oparte na przepisie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Sąd -stosowanie do przyjętej zasady ponoszenia kosztów procesu - w całości nieuiszczonymi kosztami sądowymi w kwocie 202,25 zł (brakująca kwota tytułem wydatków na poczet wynagrodzenia biegłych) obciążył stronę pozwaną.